

Spis dobrych praktyk	6
Wykaz skrótów i oznaczeń	7
Wstęp.....	8
1 Czym jest zrównoważona mobilność?	13
1.1 Pojęcie zrównoważonej mobilności	14
1.1.1 Komunikacja, transport, mobilność – różnice pomiędzy pojęciami	14
1.1.2 Rozwój idei zrównoważonej mobilności w ostatnich dekadach.....	16
1.1.3 Znaczenie zrównoważonej mobilności dla planowania przestrzennego.....	20
1.1.4 Metody pomiarów zrównoważonej mobilności oraz sprawdzania poziomu jej implementacji	22
1.2 Znaczenie zrównoważonej mobilności na poziomie międzynarodowym oraz krajowym	30
1.2.1 Występowanie pojęcia zrównoważona mobilność w dokumentach europejskich	30
1.2.2 Zrównoważona mobilność w zapisach dokumentów strategicznych i planistycznych miejskich w Polsce	34
1.3 Aktualne trendy w zakresie mobilności zrównoważonej.....	36
1.3.1 Planowanie nowych obszarów zabudowy	38
1.3.2 Rozbudowa sieci tramwajowej i kolejowej, reorganizacja tras autobusów.....	39
1.3.3 Rozbudowa sieci dróg rowerowych.....	40
1.3.4 Tworzenie bezpiecznych i wygodnych dróg dla pieszych.....	41
1.3.5 Ograniczenie ruchu samochodowego	41
1.3.6 Uspokojenie ruchu samochodowego.....	43
1.3.7 Opłaty za parkowanie i wjazd do centrów miast.....	44
1.4 Dobre praktyki	45
2 Przestrzeń dla mobilności	61
2.1 Modele rozwoju miast sprzyjające zrównoważonej mobilności.....	62
2.1.1 Modele teoretyczne rozwoju przestrzennego miast i ich interakcja z transportem	62
2.1.2 Transit-Oriented Development – rozwój zorientowany na transport publiczny.....	63
2.1.3 Nowy Urbanizm	66
2.1.4 Miasto krótkich dróg.....	69
2.1.5 Rozwój wielofunkcyjny (mixed-use development)	70
2.1.6 Inteligentny wzrost	70
2.1.7 Układy przestrzenne a planowanie i podział funkcji przewozowych.....	71
2.2 Rozwiązania nastawione na multimodalność i integrację transportu	72

2.3	Zarządzanie przestrzenią	74
2.4	Wykorzystanie potencjału istniejącej sieci transportowej	77
2.5	Wpływ zastosowanych rozwiązań transportowych	80
2.6	Akty prawa miejscowego, programy oraz dokumenty służące organizacji i zarządzaniu zrównoważoną mobilnością	82
2.7	Dobre praktyki	87
2.7.1	Studium przypadku: Dzielnica Francuska (Französisches Viertel) w Tybindze ...	87
2.7.2	Studium przypadku: Houten, Holandia	92
3	Przestrzeń, mobilność, użytkownik	96
3.1	Zachowania i zwyczaje społeczeństwa w zakresie mobilności oraz uwarunkowania w obszarze planowania	97
3.1.1	Odległości pokonywane różnymi środkami transportu	97
3.2	Dostępność transportu publicznego	98
3.2.1	Polityka parkingowa a preferencje transportowe	103
3.3	Paradoksy w transporcie	108
3.4	Wpływ projektowania przestrzeni na zachowania użytkowników związane z bezpieczeństwem ruchu	111
3.5	Wizja Zero	112
3.6	Planowanie badań, badania i monitorowanie mobilności na obszarach zurbanizowanych	122
3.6.1	Kompleksowe Badania Ruchu	122
3.6.2	Badania jakościowe i ilościowe	123
3.6.3	Infrastruktura zliczająca uczestników ruchu	124
3.6.4	Oprogramowanie wspierające badania	126
3.7	Czym jest wykluczenie transportowe?	129
3.7.1	Transportowe wykluczenie infrastrukturalne	129
3.7.2	Transportowe wykluczenie społeczne	132
3.8	Wpływ oświetlenia na funkcjonalność, atrakcyjność oraz bezpieczeństwo przestrzeni	133
3.9	Wpływ planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz polityki transportowej samorządów na popularność transportu indywidualnego	138
3.9.1	Koszty mobilności a preferencje transportowe	138
4	Transport zorganizowany	148
4.1	Charakterystyka różnych środków osobowego transportu zbiorowego	148
4.1.1	Transport publiczny a planowanie przestrzenne	148
4.1.2	Koleje miejskie i aglomeracyjne	150
4.1.3	Systemy komunikacji tramwajowej	157
4.1.4	Autobusy i trolejbusy	170
4.2	Transport towarów a planowanie przestrzenne	173
5	Transport aktywny i rozwiązania ograniczające emisję	183
5.1	Transport pieszy	184

5.2	Transport i logistyka rowerowa	194
5.2.1	Uwarunkowania ruchu rowerowego	194
5.2.2	Pięć podstawowych wymogów bezpiecznej i funkcjonalnej infrastruktury rowerowej	195
5.2.3	Ruch rowerowy w planowaniu przestrzennym	198
5.2.4	Parametry techniczne tras rowerowych	207
5.2.5	Parametry techniczne pozostałych elementów infrastruktury rowerowej	221
5.2.6	Logistyka rowerowa	232
5.2.7	Ograniczenia ruchu rowerowego oraz sposoby ich eliminacji	235
5.3	Elektromobilność	238
5.3.1	Podstawowe dane o dziedzinie	238
5.3.2	Wymagania dotyczące punktów ładowania	239
5.3.3	Lokalizacje punktów ładowania	240
5.3.4	Strefy niskoemisyjnego transportu	241
5.3.5	Mikromobilność	242
5.3.6	Elektromobilność a zrównoważona mobilność	242
6	Promocja i wspieranie zrównoważonej mobilności	246
6.1	Działania miękkie – edukacja użytkowników oraz promocja zachowań transportowych	247
6.1.1	Komunikacja zbiorowa	247
6.1.2	Kampanie promujące ruch rowerowy	250
6.2	Rozwiązania administracyjne wspierające zrównoważony transport	252
6.3	Związki taryfowe w funkcjonowaniu nowoczesnych metropolii	257
6.3.1	Jak działa związek komunikacyjny? Przykład HVV Hamburger Verkehrsverbund	259
6.4	Znaczenie car-sharingu w planowaniu przestrzennym	265
6.4.1	Car-sharing	265
6.4.2	Carpooling czyli współdzielenie podróży	268
6.4.3	Studium przypadku Związku Transportowego Północnej Hesji	270
6.4.4	Studium przypadku: Karlsruhe	271
6.4.5	Studium przypadku: Poznań	274
6.5	Transport publiczny sterowany popytem – transport publiczny na żądanie	276
6.5.1	Podstawy funkcjonowania	276
6.5.2	Tele-bus a inne formy transportu publicznego	277
6.5.3	Studium przypadku: Kraków	279
6.5.4	Studium przypadku: Hanower	280
	Podsumowanie i wnioski	283
	Streszczenie	286
	Bibliografia	290
	Słownik terminów	295
	Wykaz rysunków, tabel i zdjęć	297